

Főoldal>Jogi lépések indítása>Hol és hogyan?>Melyik ország joga alkalmazandó?

Melyik ország joga alkalmazandó?

Málta

## 1 A hatályos jogszabályok forrásai

### 1.1 Nemzeti szabályok

A nemzeti jogszabályok törvényen alapszanak (azaz írott törvények). Ezek szabadon hozzáférhetőek a máltai törvénytár [weboldalon](#). Amióta Málta 2004-ben csatlakozott az Európai Unióhoz, a máltai jogrend a közvetlenül alkalmazandó, illetve a máltai jogszabályokba átültetett európai uniós jogot és szabályozást is magában foglalja, amely valószínűleg előnyben részesül a hazai jogszabályokkal szemben.

Bár a precedens elvének nincsenek gyökerei a máltai jogban és Máltán nem kötelező alkalmazni, a máltai bíróságok általában jelentőséget tulajdonítanak a korábbi ítéleteknek, különösen a Fellebbviteli Bíróság és az Alkotmánybíróság által hozott határozatoknak (mindkettő felsőbbbíróság Máltán).

### 1.2 Többoldalú nemzetközi egyezmények

Az 1961. október 5-én kelt egyezmény a külföldön felhasználásra kerülő közokiratok diplomáciai vagy konzuli hitelesítésének (felülhitelesítésének) mellőzéséről

Az 1965. november 15-én kelt egyezmény a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok külföldi kézbesítéséről

Az 1970. március 18-án kelt egyezmény polgári vagy kereskedelmi ügyekben a külföldön történő bizonyítás felvételéről

A 1980. október 25-én kelt egyezmény a gyermekek jogellenes külföldre vitelének polgári jogi vonatkozásairól

Az 1980. október 25-én kelt egyezmény az igazságszolgáltatáshoz való nemzetközi hozzáférésről

Az 1985. július 1-jén kelt egyezmény a bizalmi vagyonkezelőkre alkalmazandó jogról és elismerésükről

Az 1988. január 25-én kelt egyezmény az adóügyekben történő kölcsönös adminisztratív segítségnyújtásról

Az 1992. január 16-án kelt egyezmény a régészeti örökség védelméről

Az 1993. május 29-i egyezmény a gyermekeknek a nemzetközi örökbefogadások terén való védelméről és az ilyen ügyekben történő együttműködésről

Az 1996. október 19-én kelt egyezmény a szülői felelősséggel és a gyermekek védelmét szolgáló intézkedésekkel kapcsolatos együttműködésről, valamint az ilyen ügyekre irányadó joghatóságról, alkalmazandó jogról, elismerésről és végrehajtásról

Az 1980. évi római egyezmény a szerződéses kötelezettségekre vonatkozó jogról

A 2005. június 30-án kelt egyezmény a joghatósági megállapodásokról

A 2007. november 23-án kelt egyezmény a gyermektartás és a családi tartások egyéb formáinak nemzetközi behajtásáról

A 2007. november 23-án kelt jegyzőkönyv a tartási kötelezettségekre alkalmazandó jogról

Málta számos ENSZ szerződést is megerősített – a megerősítések állapota megtekinthető [itt](#).

### 1.3 Főbb kétoldalú egyezmények

Nincs tudomásunk olyan, jogválasztásra vonatkozó rendelkezést tartalmazó kétoldalú egyezményről, amelynek Málta részes fele lenne.

## 2 A kollíziós jogi szabályok végrehajtása

### 2.1 A bírák hivatalból kötelesek-e alkalmazni a kollíziós jogi szabályokat?

A bíró nem hivatkozhat hivatalból a kollíziós szabályokra; ezek a szabályok kizárólag akkor alkalmazandóak, ha legalább az egyik peres fél kollízió fennállása mellett érvelt. Az e jogalpra hivatkozó félnek kell a bíróság előtt kielégítően bizonyítania a külföldi jog tartalmát. Ilyen felhívás vagy kielégítő bizonyítás hiányában a hazai bíróságok a máltai jognak megfelelően ítélik meg.

### 2.2 Vissza- és továbbutalás (Renvoi)

Máltának nincs egyértelmű álláspontja a vissza- és továbbutalás elvének alkalmazásával kapcsolatban. A kodifikált kollíziós szabályok korlátozott hatáskörűek, és így a bíróságoknak gyakran a nemzetközi magánjog kodifikálatlan szabályait kell alkalmazniuk, amikor meghatározzák, hogy egy adott ügyben melyik jogot kell alkalmazni. A máltai bíróságok megállapították, hogy a nemzetközi magánjogot szabályozó jogszabályok hiányában a máltai bíróságoknak az angol szokásjog elveivel kell foglalkozniuk. Erre tekintettel a máltai bíróságok a vissza- és továbbutalás angol alkalmazását fogadták el. Ebből következik, hogy a vissza- és továbbutalás elve jogellenes károkozás, biztosítás, illetve szerződés esetén elutasításra kerül. Akkor azonban alkalmazandó, ha végrendeletek érvényességéről, külföldi ingatlanokkal kapcsolatos követelésekről, illetve családjogi ügyekről van szó.

### 2.3 A kapcsoló tényező megváltozása

Ez úgy került megoldásra, hogy minden egyes kollíziós szabály meghatározza a kapcsolóelv azonosítása szempontjából releváns időpontot.

### 2.4 Kivételek a kollíziós jogi szabályok általános alkalmazása alól

A máltai bíróságok a máltai közrenddel ellentétes külföldi jog alkalmazását visszautasíthatják, ha a külföldi jog külföldi adójogként vagy büntetőjogként jellemezhető.

### 2.5 A külföldi jog bizonyítása

A külföldi jogi jogalapot ténykérdésként és nem jogkérdésként kell bizonyítani. A máltai bíróságok a hazai jogszabályok értelmezésére rendelkeznek hatáskörrel, és a külföldi jog tartalmát saját maguk nem értelmezhetik. A külföldi jog megértésére a bíróság a külföldi jog szakértőit jelöli ki. A peres felek különböző szakértők által készített jelentéseket is előterjeszhetnek a bizonyításuk részeként.

A bizonyítási teher az ellenvetést előterjesztő félre, nevezetesen a per alperesére hárul.

## 3 Kollíziós jogi szabályok

### 3.1 Szerződéses kötelek és jogi aktusok

A nem uniós országokkal fennálló szerződéses kötelek esetében a 1980-as Római Egyezmény alkalmazandó, a máltai törvénytár 482. fejezete, a szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó Római Egyezményről szóló (megerősítő) törvény eredményeképpen. Másrészt az uniós országokkal fennálló szerződéses köteleket a Róma I. rendelet (a szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jogról szóló 593/2008/EK rendelet) szabályozza.

### 3.2 Szerződésen kívüli kötelmi viszonyok

A szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra vonatkozó kollíziós szabályokat a (Róma II.-ként ismert) szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra alkalmazandó jogról szóló 864/2007/EK rendelet szabályozza.

### 3.3 A személyi állapot, valamint annak a családi állapottal kapcsolatos vonatkozásai (név, lakóhely, cselekvőképesség)

A máltai állampolgárságot születés alapján szerzi meg az állampolgár, amennyiben apja vagy anyja Málta állampolgára.

Az állampolgárságtól eltérően a magánszemély a szokásos tartózkodási helyet megválaszthatja, amikor nagykorúvá válik. A szokásos tartózkodási hely megállapítása azon hely alapján történik, ahol az érintett személy az adott illetékességi területen belül határozatlan ideig vagy állandó jelleggel szándékozik lakni.

A konkrét kötelmi viszony létrehozására, mint például házasságkötés, szerződés-kötés, kereskedelmi tevékenység folytatása, végrendekezés stb., irányuló jogképességet az adott területre vonatkozó szabályok határozzák meg.

### **3.4 Szülő-gyermek kapcsolat megállapítása, ideértve az örökbefogadást is**

#### **3.4.1 Szülő-gyermek kapcsolat megállapítása**

A szülő gyermeke iránti felelősségét a máltai polgári törvénykönyv határozza meg, azonban a szülői felügyelet a törvény erejénél fogva megszűnik, amikor a gyermek betölti tizenhét éves életévét. A máltai bíróság joghatóságát a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 2201/2003/EK rendelet (Brüsszel IIa.) határozza meg. Ezt a **vonatkozó szakasz** tovább tárgyalja.

#### **3.4.2 Örökbefogadás**

Az örökbefogadást is a máltai polgári törvénykönyv szabályozza, amelyet a máltai bíróságok minden egyes alkalommal alkalmaznak, amikor joghatósággal rendelkeznek. A külföldi örökbefogadásokat a máltai jog a gyermekeknek a nemzetközi örökbefogadások terén való védelméről és az ilyen ügyekben történő együttműködésről szóló egyezmény alapján ismeri el.

### **3.5 Házasság, házasság nélkül együtt élő párok, élettársi kapcsolatok, házasság felbontása, különválás, tartási kötelezettségek**

#### **3.5.1 Házasság**

A házasság alakí érvényességét a házasságkötési szertartás helyének joga szabályozza. A házasságkötés alakiságára vonatkozó máltai szabályok a máltai törvénytár 255. fejezetében (a **házasságról szóló törvény**) találhatóak. Az említett törvény többek között szabályozza a házasságkötés akadályait is. Az egyik ott említett akadály szerint „az olyan személyek között kötött házasság érvénytelen, akik közül az egyik nem töltötte be tizenhatodik életévét”.

Máltán az alkalmazandó jogként a házastársak lakóhelyét veszik figyelembe.

#### **3.5.2 A házasság nélkül együtt élő párok és az élettársi kapcsolatok**

A bejegyzett élettársi kapcsolatokat a máltai törvénytár 530. fejezete (a bejegyzett élettársi kapcsolatokról szóló törvény) szabályozza, amely hivatkozik a 255. fejezetre. Így a bejegyzett élettársi kapcsolatokat illetően a 255. fejezetben előírt alakiságoknak és feltételeknek kell megfelelni.

#### **3.5.3 A házasság felbontása és a különválás**

A máltai bíróság kizárólag a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 2201/2003/EK rendelet értelmében rendelkezik joghatósággal egy házasság felbontása iránti eljárásban. Ezt a **vonatkozó szakasz** részletesebben tárgyalja.

#### **3.5.4 Tartási kötelezettségek**

Máltát köti a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló 4/2009/EK tanácsi rendelet. Ezt a **vonatkozó szakasz** részletesebben tárgyalja.

### **3.6 Házassági vagyoni jogi rendszerek**

Máltán annak a helynek a joga az alkalmazandó jog, ahol a házastársi közös lakás található (a dolog fekvési helye szerinti jog). A polgári törvénykönyv 1316. cikke úgy rendelkezik, hogy a Máltán kötött házasság vagyonközösségi rendszert keletkeztet. Ezenkívül, egy Máltán kívül megkötött házasság esetében azon házastársak között, akik ezt követően Máltán telepsznek le, a vagyonközösség létrejön, amint máltai lakóhelyükön letelepedtek, kivéve, ha már korábban a vagyonközösségi rendszer kizárásáról szóló megállapodást kötöttek.

### **3.7 Öröklés, végintézkedések**

Öröklés és végintézkedések esetében a máltai bíróságok következétesen a szokásjogot fogadták el. Így „törvényes öröklés esetében (azaz, ha nincs végintézkedés), az örökhagyó halálakor lakóhelye szerinti jog alkalmazandó az ingó javak öröklésére; az ingatlan öröklésére azon illetékességi terület joga alkalmazandó, ahol az ingatlan található. Olyan esetekben, amikor van végintézkedés, az örökhagyó végintézkedés hagyására vonatkozó jogképességét az örökhagyónak a végintézkedés kelte szerinti lakóhelyének joga határozza meg. A hagyományos akkor rendelkezik jogképességgel az ingó javak átvételére, ha akár a saját lakóhelye szerinti jog, akár az örökhagyó lakóhelye szerinti jog alapján jogképességgel rendelkezik.” Továbbá „egy végintézkedés alakilag akkor érvényes, amennyiben az alábbiak közül bármelyik jognak megfelel: azon hely joga a végintézkedés megtételének időpontjában, ahol a végintézkedést tették (azaz rendszerint ahol aláírták és a tanúk hitelesítették); az örökhagyó lakóhelyének, szokásos tartózkodási helyének vagy állampolgárságának joga a végintézkedés megtételének időpontjában; az örökhagyó lakóhelyének, szokásos tartózkodási helyének vagy állampolgárságának joga az elhalálozás időpontjában. A végintézkedés ingatlan átruházása szempontjából akkor is érvényes alakilag, ha megfelel azon illetékességi terület jogának, ahol az ingatlan található.”

### **3.8 Ingatlan**

#### **3.9 Fizetéseképtelenség**

Máltát köti a fizetéseképtelenségi eljárásról szóló, módosított 1346/2000/EK rendelet. Az említett rendelet többek között az adós vagyonának részleges vagy teljes lefoglalására és a felszámoló kijelölésére irányuló eljárásra vonatkozó szabályokat határozza meg, amennyiben az adós fő érdekeltségei valamelyik uniós tagállamban találhatóak. Az 1346/2000/EK rendelet hatályán kívül eső esetekben a máltai jog alkalmazandó, amennyiben a máltai bíróság joghatósággal rendelkezik, nevezetesen ha a társaságot Máltán jegyezték be.

Utolsó frissítés: 11/04/2018

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.